

WATERCRASSULA

CRASSULA HELMSII

WAT IS HET PROBLEEM?

▪ Bedreiging van de inheemse biodiversiteit en habitatverlies

Watercrassula vormt een dichte plantenmassa op oevers en in ondiep water, wat vaak zware gevolgen kan hebben voor fauna en flora. Door een afname van het zonlicht en zuurstof in het water worden heel wat inheemse waterplanten en -dieren onderdrukt.

In water met een laag zuurstofgehalte vertraagt de vertering van plantenresten, waardoor de bodem volledig bedekt raakt met onverteerd materiaal. Na enkele jaren is het pak onverteerde resten zo groot dat het boven water komt te liggen en uiteindelijk land wordt. Waterrijke gebieden staan bekend om hun grote rijkdom aan soorten.

Verlies van dit soort habitat, door versnelde verlanding, heeft dan ook negatieve gevolgen voor de biodiversiteit. Bovendien komen bij afbraak van rottend plantenmateriaal in zuurstofarme condities stoffen vrij die giftig zijn voor vissen.

▪ Effecten op economie en recreatie

Een vaak voorkomend probleem is de verstopping van waterlopen en afwatering als gevolg van de dichte plantenmassa aan invasieve waterplanten zoals watercrassula (maar ook bv. door [grote waternavel](#), [waterleunbloem](#), [parelvederkruid](#) of [verspreidbladige waterpest](#)). Visvijvers blijven al evenmin gespaard. Het overwoekerende karakter van de plant kan leiden tot vissterfte op grote schaal.

▪ Gevaar voor de volksgezondheid

Watercrassula heeft de neiging om dichte tapijten te vormen boven op het wateroppervlak. Deze matten kunnen soms worden verward met vaste ondergrond, waarbij vooral kinderen of honden in het water kunnen vallen.

Watercrassula wordt bij de 100 ergste Europese invasieve exoten (DAISIE) gerekend. Omwille van het hoge risico voor de Belgische biodiversiteit wordt de soort ook bij ons als problematisch geïdentificeerd (Harmonia-database).

→ [Species factsheet Crassula helmsii \(DAISIE: Engelstalig\)](#)

→ [Crassula helmsii – Invasive species in Belgium \(Harmonia-database: Engelstalig\)](#)

HOE IS WATERCRASSULA BIJ ONS TERECHTGEKOMEN?

De watercrassula komt oorspronkelijk uit Australië en Nieuw-Zeeland. De soort wordt in Vlaanderen als zuurstofplant voor aquaria en vijvers verkocht. Mogelijk is de soort via ballastwater met schepen meegebracht tot bij ons. De soort werd voor het eerst in 1982 vastgesteld in Vlaanderen. De lokale verspreiding gebeurt door watervogels, kleine zoogdieren en door waterstroming. Elk klein restant van de plant kan uitgroeien tot een nieuw exemplaar (vegetatieve voortplanting). In ons klimaat komt watercrassula gelukkig niet tot zaadvorming.

WAAR VORMT WATERCRASSULA VOORAL EEN PROBLEEM?

De watercrassula vormt een probleem in verschillende waterrijke gebieden van West- en Zuid-Europa, alsook in Noord-Amerika.

→ Zie: [Kaart actuele verspreiding in België – watercrassula \(Natuurpunt\)](#)

HOE KAN MEN WATERCRASSULA HERKENNEN?

→ [Herkenningfiche watercrassula \(Natuurpunt\)](#)

MAG WATERCRASSULA NOG WORDEN VERKOCHT?

Ja. Echter, de verkoop of aanplant van watercrassula wordt ontraden.

De professionele groensector (sierteelt, tuincentra, openbaar groen, ...) heeft een gedragscode ondertekend (AlterIAS-project). In die gedragscode staan maatregelen om de introductie en verspreiding van invasieve planten te beperken. De sector verbindt zich ertoe 28 invasieve plantensoorten, waaronder watercrassula, niet meer aan te planten of te verkopen. Bij de verkoop van tientallen andere planten zal men waarschuwende informatie meegeven.

→ Zie: [AlterIAS \(Nederlands, Frans en Engels\)](#)

WORDT WATERCRASSULA BESTREDEN?

▪ Wat doet de overheid?

De Vlaamse waterbeheerders bestrijden invasieve waterplanten in de waterlopen die zij beheren. De bestrijding van watercrassula en andere invasieve waterplanten gebeurt vooral mechanisch (zowel machinaal als met de hand), door het verwijderen en afvoeren van de planten. Belangrijk daarbij is dat de volledige plant (ook de wortel) wordt weggenomen en er geen plantendelen achterblijven op de plaats van de ingreep. Deze fragmenten kunnen uitgroeien tot nieuwe planten. Watercrassula is ook een probleem in waterrijke habitats, zoals vennen, poelen en moerassen. De soort wordt daar meestal via een systeem van plaggen en nazorg, of afdekken bestreden. Meestal gaat het afval van invasieve waterplanten naar een composteerbedrijf of een gespecialiseerd destructiebedrijf (verbrandingsinstallatie). In geen geval mogen de resten gedumpt worden in openbare wateren of grachten. Regelmatige controle en nazorg is noodzakelijk om te voorkomen dat achtergebleven planten(delen) opnieuw kunnen uitgroeien.

Zowel Vlaanderen als Nederland bestuderen binnen het [INVEXO-project](#) hoe invasieve waterplanten efficiënt kunnen worden bestreden.

▪ Wat kunt u doen?

- Vermijden dat de plant in de natuur terecht komt is steeds goedkoper en eenvoudiger dan de bestrijding. Koop of plant daarom geen watercrassula. Plant liever inheemse soorten, er zijn heel wat aantrekkelijke alternatieven.

→ [Zie brochure: Alternatieven voor invasieven \(AlterIAS: pdf, 59 p.\)](#)

- Als organisatie, vereniging of particulier kan u helpen om de introductie en verspreiding van invasieve exotische planten tegen te gaan.

→ [Zie: Gedragscode invasieve planten \(AlterIAS\)](#)

- Wordt de soort in het wild waargenomen, dan kunt u dit melden via www.waarnemingen.be. Het bekijken van waarnemingen kan zonder registratie. Wenst u echter zelf een waarneming te melden, dan moet u zich eerst registreren. Via deze meldingen wordt een beter beeld verkregen van de verspreiding in Vlaanderen.

- **Verwijder zelf watercrassula uit uw tuin:** de enige, doeltreffende manier om plantenexoten te bestrijden, is een manuele verwijdering van de volledige plant – inclusief wortel dus. U doet dit het beste gewoon met de hand. Chemische bestrijding is in de meeste gevallen wettelijk niet toegestaan en is bovendien nefast voor het overige leven in de vijver. Het is van groot belang dat je alle plantendelen verwijdert. Uit een klein stukje stengel met maar één knop kan al een nieuwe plant ontstaan. Controleer regelmatig op hergroei en verwijder die zo snel mogelijk. Leg de plantenresten niet in de buurt van het water, maar gooi ze in de plantenafvalbak of composteer ze.